

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

دانشکده بهداشت

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد در رشته مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

عنوان

رابطه بین جانشین‌پروری و سرمایه‌فکری با کارآفرینی در

بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

استاد راهنما:

دکتر روح اله کلهر

استاد مشاور:

دکتر سیما رفیعی

دکتر محمد مهرتک

نگارش:

شعیب رفیعی

دی ماه، ۱۳۹۹

چکیده

زمینه و هدف: جانشین‌پروری ابزاری برای شناسایی نیازهای فعلی و آتی مدیریت سازمان است و سرمایه‌فکری رمز پایداری و توسعه سازمان است و آنچه سازمان‌ها را در محیط پرچالش و پیچیده امروزی رقابت پذیر می‌کند، توجه به سرمایه‌فکری است. بر این اساس مطالعه حاضر به تعیین رابطه بین جانشین‌پروری و سرمایه‌فکری با کارآفرینی در بیمارستان‌های دانشگاه علوم پزشکی قزوین پرداخته است.

مواد و روش کار: مطالعه حاضر از نظر هدف از نوع توصیفی-تحلیلی و از نظر زمانی مقطعی بوده است. جامعه پژوهش، کارکنان، مسئولین و مدیران بیمارستان‌های آموزشی و درمانی شهر قزوین بودند. تعداد کل کارکنان شاغل در مراکز آموزشی درمانی ۲۲۵۶ نفر بوده که با توجه به جدول مورگان تعداد نمونه مورد نیاز ۳۳۱ محاسبه شد که با احتساب ۱۰ درصد ریزش نمونه تعداد ۳۶۵ پرسشنامه به نسبت تعداد پرسنل در هر بیمارستان توزیع شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از سه پرسشنامه جانشین‌پروری (مهرتک ۱۳۹۳)، سرمایه‌فکری (بونتیس ۱۹۹۸) و رفتار کارآفرینانه (زامپتاکیس و موستاکیس ۲۰۰۷) که دارای روایی و پایایی بودند استفاده شد و برای آنالیز داده‌ها نرم افزارهای SPSS26 و AMOS23 بکار گرفته شدند.

یافته‌ها: یافته‌های حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌های این پژوهش نشان داد که هر سه متغیر وضعیت نسبتاً مطلوبی در بیمارستان‌های مورد مطالعه داشتند و میانگین نمره هر سه متغیر در حد متوسط بود که نشان‌دهنده ضعف بیمارستان‌های آموزشی در استفاده از روش‌های جانشین‌پروری می‌باشد. نتایج نشان داد که وضعیت سرمایه‌فکری در بیمارستان‌های مورد مطالعه در وضعیت متوسط قرار داشت. همچنین، وضعیت سرمایه‌فکری در بیمارستان‌ها در وضعیت متوسط قرار داشت. با توجه به آماره تی فرضیه‌ی اول (۹/۲۴۷) و همچنین مقدار ($p < 0/05$) بدست آمده، نشان می‌دهد وضعیت جانشین‌پروری با سرمایه‌فکری در سطح نسبتاً مطلوب (متوسط) بوده و با هم رابطه معناداری دارند. ولی نتایج بدست آمده از آماره تی فرضیه دوم (۰/۳۵۹)، جانشین‌پروری با کارآفرینی و آماره تی فرضیه سوم (۱/۱۰۷-) سرمایه‌فکری با کارآفرینی نشان داد که از وضعیت مطلوبی برخوردار نبوده و با هم رابطه معناداری ندارند.

نتیجه‌گیری: ابعاد جانشین‌پروری شامل فرهنگ‌سازی، شایسته‌سالاری، مسیر ارتقاء شغلی، نقش مدیران ارشد بر سرمایه‌فکری تاثیر مثبت و معناداری دارد. نهایتاً یافته‌های این مطالعه نشان داد که جانشین‌پروری فقط بر روی سرمایه‌فکری موثر می‌باشد و بر روی کارآفرینی پرسنل بیمارستان‌ها چه مستقیم و چه با واسطه سرمایه‌فکری تاثیری ندارد.

واژگان کلیدی: بیمارستان، جانشین‌پروری، سرمایه‌فکری، کارآفرینی.

Abstract

Background and Aim: Succession breeding is a tool to identify current and future needs of organizational management and intellectual capital is the key to sustainability and development of the organization and what makes organizations competitive in today's challenging and complex environment is to pay attention to intellectual capital. Based on this, the present study has determined the relationship between succession and intellectual capital with entrepreneurship in the hospitals of Qazvin University of Medical Sciences.

Materials & Methods: The present study was descriptive-analytical in terms of purpose and cross-sectional in terms of time. The study population was the staff, officials and managers of Qazvin teaching and medical hospitals. The total number of staff working in educational and medical centers was 2256 people, which according to Morgan's table, the required number of samples was 331, which with the calculation of 10% of the sample loss, 365 questionnaires were distributed in proportion to the number of staff in each hospital. For data collection, three questionnaires of Mehrtak succession, intellectual capital (Bontis 1998) and entrepreneurial behavior (Zamptakis and Mostakis 2007) were used which had validity and reliability.

Results: The results of data analysis showed that all three variables were relatively moderate in the studied hospitals and the mean score of all three variables was moderate, which indicates the weakness of teaching hospitals in the use of Succession methods. The results revealed that intellectual capital situation in the hospital was in moderate condition. Furthermore, surrogacy is effective only on intellectual capital and has no effect on the entrepreneurship of hospital staff, either directly or through intellectual capital. According to the first hypothesis $t(9.247)$ and the amount ($p < 0.05$) showed that indicates the status of succession with intellectual capital in the appropriate medium and also a significant relationship. But the results of $t(0.359)$ and the amount second hypothesis, succession entrepreneurship and $t(-1.107)$ and the amount third hypothesis intellectual capital and entrepreneurial situation is not Optimal condition and no significant relationship together. According to the t-statistic of the first hypothesis, 9.247 and also the value obtained ($p < 0.05$), shows that the situation of Peru's successor with intellectual capital is at a relatively desirable and moderate level and have a significant relationship with each other.

Conclusion: The dimensions of succession including culturalization, meritocracy, Job promotion, the role of senior managers have a positive and significant effect on intellectual capital. Finally, the findings of this study showed that succession is effective only on intellectual capital and entrepreneurial staff the hospitals, either directly or through intellectual capital has no effect.

Keywords: Hospital, Succession, Intellectual Capital, Entrepreneurship

Qazvin university of Medical Sciences
Faculty of Health

Thesis Submitted for the degree of M.Sc. in
Health Services Management

Title:

**Relationship between succession and intellectual
capital with entrepreneurship in teaching hospitals
of Qazvin University of Medical Sciences**

Supervisor:

Rohollah Kalhor (Ph.D)

Adviser:

Sima Rafiei (Ph.D)

Mohammad Mehrtak (Ph.D)

By:

Shoayb Rafiei

January- 2021